

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Czesław Siekierski

Warszawa, 13 marca 2025 r.
znak sprawy: BM.zp.058.4.2025

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Dotyczy: odpowiedzi na interpelację nr 8258.

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z interpelacją nr 8258 złożoną przez poseł na Sejm RP Panią Lidię Czechak w sprawie kryzysu hodowli trzody chlewnej w Wielkopolsce, przedstawiam odpowiedzi na pytania zawarte w przedmiotowym piśmie.

1. Czy Ministerstwo uruchomi dopłaty dla hodowców w związku z bardzo niskimi cenami żywca?

Na podstawie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. poz. 187, z późn. zm.), producenci rolni w tym producenci trzody chlewnej mogą ubiegać się o:

- refundację do 100% wydatków poniesionych na działania związane z bioasekuracją.

Pomoc skierowana jest do producenta rolnego, który prowadzi gospodarstwo w rozumieniu art. 2 pkt 8 ustawy z dnia 11 marca 2004r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt oraz który utrzymuje w gospodarstwie, o którym mowa powyżej zwierzęta gospodarskie z gatunku świnia (*Sus scrofa*).

Pomoc udzielana jest w formie refundacji wydatków na:

- zakup mat dezynfekcyjnych;

- zakup sprzętu do wykonywania zabiegów dezynfekcyjnych, dezynsekcyjnych lub deratyzacyjnych oraz produktów biobójczych, środków dezynsekcyjnych lub deratyzacyjnych;
- zakup odzieży ochronnej i obuwia ochronnego;
- zabezpieczenie budynków, w których utrzymywane są świnie, przed dostępem zwierząt domowych;
- przebudowę lub remont pomieszczeń w celu utrzymywania świń w gospodarstwie w odrębnych, zamkniętych pomieszczeniach mających oddzielne wejścia oraz niemających bezpośredniego przejścia do innych pomieszczeń, w których są utrzymywane inne zwierzęta kopytne – w przypadku gospodarstwa, w którym utrzymuje się średniorocznie nie więcej niż 50 sztuk świń.

Termin składania wniosków w danym roku kalendarzowym minister właściwy do spraw rolnictwa ogłasza na stronie internetowej urzędu obsługującego tego ministra najpóźniej 14 dni przed dniem rozpoczęcia terminu składania tych wniosków.

➤ Dofinansowanie kosztów utylizacji padłych zwierząt gospodarskich.

Pomoc polega na finansowaniu lub dofinansowaniu kosztów zbioru, transportu lub unieszkodliwiania padłych zwierząt gospodarskich z gatunku m.in. świnie ponoszonych przez producenta rolnego prowadzącego gospodarstwo rolne lub dział specjalny produkcji rolnej, będącego mikroprzedsiębiorcą, małym albo średnim przedsiębiorcą.

Pomoc jest udzielana producentom rolnym za pośrednictwem podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w zakresie przetwarzania lub spalania padłych zwierząt gospodarskich.

Wysokość pomocy wynosi:

- 1) 100% kosztów zbioru i transportu każdej sztuki padłego zwierzęcia gospodarskiego z gatunku bydło, owce, kozy, świnie lub konie;
- 2) 75% kosztów unieszkodliwienia każdej sztuki padłego zwierzęcia gospodarskiego z gatunku bydło, owce lub kozy, niepodlegającej badaniu w kierunku zakaźnych encefalopatii zwierząt (TSE) zgodnie z przepisami rozporządzenia wymienionego w pkt 2, lub z gatunku świnie lub konie.

Natomiast producenci świń, którzy ponieśli straty w związku z ograniczeniami związanymi ze zwalczaniem afrykańskiego pomoru świń (ASF) mogą ubiegać się o:

- pomoc finansową w związku z zaprzestaniem produkcji z powodu obowiązującego zakazu utrzymywania w gospodarstwie świń lub ich wprowadzenia do gospodarstwa wydanym w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń.

Celem pomocy jest wsparcie producentów świń, którzy utracili dochody w związku z zaprzestaniem produkcji świń.

Kwota pomocy stanowi iloczyn średniej rocznej liczby świń utrzymywanych w gospodarstwie w okresie 12 miesięcy poprzedzających miesiąc, w którym został wprowadzony zakaz (jednak nie więcej niż 200 sztuk dla jednego producenta świń) i kwoty 1 zł oraz liczby dni w danym roku kalendarzowym obowiązywania zakazu.

Średnią roczną liczbę świń ustala się na podstawie danych zawartych w rejestrze zwierząt gospodarskich i siedzib stad tych zwierząt, o którym mowa w ustawie z dnia 4 listopada 2022 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt, jako iloraz sumy świń utrzymywanych w gospodarstwie w ostatnim dniu każdego miesiąca z 12 miesięcy poprzedzających miesiąc, w którym wprowadzono zakaz i liczby miesięcy, przez które świnie były utrzymywane w gospodarstwie.

Pomoc jest udzielana za okres obowiązywania zakazu.

- Preferencyjny kredyt na ponowne uruchomienie produkcji świń zaprzestanej w związku z ASF.

Pomoc polega na stosowaniu przez okres nie dłuższy niż 10 lat dopłat do oprocentowania kredytów bankowych zaciągniętych w celu ponownego uruchomienia produkcji świń po zaprzestaniu produkcji, na zakup:

- nawozów mineralnych, środków ochrony roślin lub pasz;
- kwalifikowanego materiału siewnego zbóż, rzepaku, kukurydzy, lnu, roślin motylkowych grubonasiennych i drobnonasiennych, rzepiku ozimego, gorczycy, traw, buraków cukrowych i pastewnych, sadzeniaków ziemniaka;
- loszek, knurów lub warchlaków, z wyłączeniem zakupu na eksport;
- maszyn i urządzeń stanowiących wyposażenie chlewni;
- innych maszyn służących do prowadzenia produkcji świń.

Wysokość kredytu nie może przekroczyć:

- 50 000 zł na siedzibę stada, w której w roku poprzedzającym rok wprowadzenia zakazu było utrzymywanych średniorocznie do 50 sztuk świń;
- 100 000 zł na siedzibę stada, w której w roku poprzedzającym rok wprowadzenia zakazu, było utrzymywanych średniorocznie powyżej 50 do 100 sztuk świń;
- 500 000 zł na siedzibę stada, w której w roku poprzedzającym rok wprowadzenia zakazu, było utrzymywanych średniorocznie powyżej 100 do 500 sztuk świń;
- 800 000 zł na siedzibę stada, w której w roku poprzedzającym rok wprowadzenia zakazu, było utrzymywanych średniorocznie powyżej 500 do 1000 sztuk świń;
- 1 500 000 zł na siedzibę stada, w której w roku poprzedzającym rok wprowadzenia zakazu, było utrzymywanych średniorocznie powyżej 1000 sztuk świń.

Kredytobiorca płaci oprocentowanie należne bankowi w wysokości 0,3 procentowania, jednak nie mniej niż 1%. Pomoc ma charakter pomocy de minimis w rolnictwie.

- Nieoprocentowaną pożyczkę dla producentów świń na obszarze ASF na sfinansowanie zobowiązań cywilnoprawnych.

Pożyczka jest udzielana producentom świń, tj. producentom rolnym w rozumieniu przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności, którzy utrzymywali świnie w siedzibie stada, której nadano numer na podstawie ustawy z dnia 2 kwietnia 2004 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt (Dz. U. z 2023 r. poz. 1815), położonej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, na obszarze:

- wymienionym w części II lub III załącznika do decyzji wykonawczej Komisji 2014/709/UE z dnia 9 października 2014 r. w sprawie środków kontroli w zakresie zdrowia zwierząt w odniesieniu do afrykańskiego pomoru świń w niektórych państwach członkowskich i uchylającej decyzję wykonawczą 2014/178/UE lub w części II lub III załącznika I do rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2021/605 z dnia

7 kwietnia 2021 r. ustanawiającego szczególne środki zwalczania afrykańskiego pomoru świń (Dz. Urz. UE L 129 z 15.04.2021, str. 1, z późn. zm.) lub w części II lub III załącznika I do rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2023/594 z dnia 16 marca 2023 r. ustanawiającego środki szczególne w zakresie zwalczania chorób w odniesieniu do afrykańskiego pomoru świń oraz uchylającego rozporządzenie wykonawcze (UE) 2021/605 (Dz. Urz. UE L 79 z 17.03.2023, str. 65, z późn. zm.) lub,

- zapowietrzonym lub zagrożonym w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń, ustanowionym zgodnie z przepisami o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt.

Wniosek o udzielenie nieoprocentowanej pożyczki na sfinansowanie nieuregulowanych zobowiązań cywilnoprawnych należy złożyć w Biurze Powiatowym ARiMR właściwym ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę producenta świń.

Przedstawiając powyższe informuję, że zgodnie z przepisami Komisji Europejskiej pomoc publiczna dla przedsiębiorstw prowadzących działalność w zakresie produkcji podstawowej produktów rolnych nie może być ustalana na podstawie ceny ani ilości produktów wprowadzanych na rynek.

2. Jakie działania podjęto lub zamierza podjąć Ministerstwo w celu zatrzymania spadkowego trendu pogłowia świń, szczególnie w Wielkopolsce?

Produkcja zwierzęca, w tym kwestie związane z hodowlą zwierząt i wsparciem postępu biologicznego, są traktowane jako nierozdzielny element rolnictwa w Polsce, niezbędny dla zapewnienia bezpieczeństwa żywnościowego. W celu zwiększenia potencjału hodowli świń rolnictwo od wielu lat jest wspierane na różnych płaszczyznach i z wykorzystaniem zarówno instrumentów i środków pochodzących z Unii Europejskiej jak i środków krajowych.

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi realizuje zadania dotyczące określania zasad i kierunków wykorzystania środków finansowych przeznaczonych na wspieranie postępu biologicznego w produkcji zwierzęcej w zakresie hodowli zwierząt gospodarskich (w tym świń). W związku z tym, realizuje wsparcie hodowli zwierząt

gospodarskich, związane z udzielaną pośrednio pomocą dla hodowców w formie subsydiowanych usług polegających na:

- 1) prowadzeniu ksiąg hodowlanych (pomoc o stawce do 100% kosztów kwalifikujących się do objęcia dotacją);
- 2) prowadzeniu oceny wartości użytkowej lub hodowlanej zwierząt (pomoc stawce do 70% kosztów kwalifikujących się do objęcia dotacją).

Pomoc ta udzielana jest hodowcom na zasadach określonych w rozporządzeniu w sprawie stawek dotacji przedmiotowych dla różnych podmiotów wykonujących zadania na rzecz rolnictwa⁽¹⁾. Rozporządzenie to wskazuje obecnie łączną roczną stawkę dotacji na pomoc dla hodowców świń w ww. zakresie wynoszącą 8 817 000 zł (3 529 000 zł na prowadzenie ksiąg hodowlanych i 5 288 000 zł na prowadzenie oceny wartości użytkowej świń).

Aktualnie na terytorium Polski dwa podmioty realizują zatwierdzone programy hodowlane dla świń czystorasowych:

- Polski Związek Hodowców i Producentów Trzody Chlewnej „POLSUS”: (7 ras) wielka biała polska, polska biała zwistoucha, puławska, duroc, hampshire, pietrain, wielka biała ojcowska;
- Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu: złotnicka biała i złotnicka pstra.

Należy również podkreślić, że Ministerstwo współpracuje z organizacjami branżowymi, w szczególności z Polską Radą ds. Wieprzowiny, która zrzesza największe związki hodowców i producentów świń oraz przetwórców mięsa wieprzowego. W toku dyskusji i spotkań z podmiotami należącymi obecnie do Polskiej Rady ds. Wieprzowiny Pan Jacek Czerniak, Sekretarz Stanu w MRiRW zapewnił o wsparciu MRiRW w procesie opracowania strategii rozwoju rynku wieprzowiny. Potrzebę przygotowania tej strategii potwierdzili przedstawiciele sektora wieprzowiny, jednocześnie podejmując wyzwanie jej przygotowania. Środki na ten cel mają zostać pozyskane z Funduszu promocji mięsa wieprzowego.

Dodatkowo uprzejmie informuję, iż wnioskiem z 10 lutego 2025 r. wystąpiłem do Komisji Europejskiej o przyznanie nadzwyczajnej pomocy dla producentów świń w związku ze spadkiem cen na rynku i utratą opłacalności produkcji.

Ponadto w dniu 21 stycznia 2025 r. Sekretarz Stanu w MRiRW Michał Kołodziejczak zwrócił się do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z wnioskiem

o przeanalizowanie bieżącej sytuacji na rynku skupu świń pod kątem ewentualnej zmowy cenowej albo stosowania innych niedozwolonych praktyk wykorzystujących przewagę kontraktową przez zakłady mięsne względem rolników, dostawców świń.

3. Jak wygląda plan działań Ministerstwa w celu zwalczenia ASF?

Działania związane ze zwalczaniem i ograniczaniem rozprzestrzeniania się chorób zakaźnych zwierząt, w tym afrykańskiego pomoru świń (ASF), realizują w Polsce organy Inspekcji Weterynaryjnej (IW). Realizacja zadań tych organów jest koordynowana i kontrolowana przez Głównego Lekarza Weterynarii, który podlega ministrowi właściwemu do spraw rolnictwa. Działania podejmowane w Polsce są spójne z koncepcją wypracowaną na poziomie unijnym wskazaną w Zawiadomieniu Komisji w sprawie wytycznych dotyczących zapobiegania afrykańskiemu pomorowi świń oraz zwalczania i likwidacji tej choroby w Unii ("wytyczne dotyczące APŚ") (C/2023/1504).

W przypadku wystąpienia ogniska choroby niezwykle istotne jest jak najszybsze podjęcie działań mających na celu jego zlikwidowanie i wdrożenie odpowiednich środków w obszarach ustanowionych wokół ogniska celem minimalizacji ryzyka rozprzestrzeniania się czynnika zakaźnego.

Środki związane z likwidacją choroby są niezwłocznie wdrażane przez lokalne organy Inspekcji Weterynaryjnej (powiatowych lekarzy weterynarii) w ognisku choroby, zgodnie z procedurami oraz rozporządzeniem delegowanym Komisji (UE) 2020/687⁽²⁾. Do środków tych zaliczamy m.in. zabicie i unieszkodliwianie zwłok świń, oczyszczanie i dezynfekcję, wyznaczenie obszarów zapowietrzonego oraz zagrożonego co skutkuje uruchomieniem w tych obszarach określonych działań.

Równocześnie systematycznie prowadzone są następujące działania:

- a) kontrole gospodarstw utrzymujących świnie (w 2024 r. skontrolowano 79 983 gospodarstwa), w tym zasad bioasekuracji. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości podejmowane są działania zaradcze. Takie kontrole mają również walor edukacyjny w kontekście roli bioasekuracji w ograniczaniu ryzyka wnikania czynników zakaźnych na teren gospodarstw utrzymujących zwierzęta;
- b) kontrole bioasekuracji w obwodach łowieckich w związku z gromadzeniem tusz odstrzelonych dzików w punktach przetrzymywania tusz (w 2024 r. wykonano 5448 kontroli).

- c) odstrzał sanitarny dzików prowadzony na podstawie aktów prawa miejscowego, tj. rozporządzeń powiatowych lekarzy weterynarii (PLW) lub wojewodów. W 2024 r. w odstrzale sanitarnym pozyskano 82 836 dzików, a w 2025 r. - 8 333 dziki (stan na 17 lutego 2025 r.);
- d) akcje poszukiwań padłych dzików. W 2024 r. przeprowadzono 15 235 zorganizowanych akcji poszukiwań dzików, w tym 467 akcji z udziałem psów tropiących, 164 akcje z użyciem dronów, 68 akcji z łącznym udziałem dronów i psów tropiących. Przeszukano łącznie ok. 10 237 808 ha terenu oraz znaleziono 873 padłe dziki (w tym w stanie rozkładu);
- e) kampanie informacyjne mające na celu podnoszenie świadomości społeczeństwa na temat ASF (akcje informacyjne, szkolenia, konferencje, programy TV i radiowe oraz ulotki). W proces informowania i kształcenia rolników włączone zostały także wojewódzkie ośrodki doradztwa rolniczego (ODR), podległe Ministrowi Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Równocześnie prowadzone są działania w celu osiągnięcia zmian w regionalizacji ustanowionej w związku z ASF przez Komisję Europejską poprzez zmniejszanie zasięgu obszarów objętych ograniczeniami. W 2024 r. złagodzone restrykcje dotyczące 256 gmin, w tym miast na prawach powiatu, w 13 województwach, co było możliwe m.in. dzięki realizacji ww. działań.

Podsumowując, zwalczenie ASF jest sprawą kluczową zarówno dla Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Inspekcji Weterynaryjnej, a przede wszystkim rolników.

Konieczne jest kontynuowanie realizowanych dotychczas działań, a tam gdzie to konieczne zintensyfikowanie środków, które skutecznie pozwalają ograniczać szerzenie choroby oraz wykorzystywanie nowych metod i rozwiązań.

Istotne jest przy tym stałe i systematyczne zaangażowanie Ministerstwa Klimatu i Środowiska oraz PZŁ w kwestie dotyczące utrzymywania populacji dzików (głównego rezerwuaru i źródła przenoszenia ASF) na stałym, niskim poziomie.

Z wyrazami szacunku

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Czesław Siekierski

/podpisano elektronicznie/

Podstawa prawna:

- (1) Rozporządzenie z dnia 29 lipca 2015 r. w sprawie stawek dotacji przedmiotowych dla różnych podmiotów wykonujących zadania na rzecz rolnictwa (Dz. U. poz. 1170, z późn. zm.),
- (2) rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2020/687 z dnia 17 grudnia 2019 r. uzupełniającym rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/429 w odniesieniu do przepisów dotyczących zapobiegania niektórym chorobom umieszczonym w wykazie oraz ich zwalczania (Dz. Urz. UE L 174 z 03.06.2020, str. 64, z późn. zm.).

Do wiadomości:

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów – Departament Spraw Parlamentarnych